ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
Чернівецького фахового коледжу
технологій та дизайну
Протокол № 01–09/9
від 27.08.2026

ВВОДИТЬСЯ В ДІЮ
наказом директора Чернівецького
фахового коледжу технологій та
дизайну від 27.08.2026 № 105
з 1 вересня 2026 року

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ (НОВА РЕДАКЦІЯ)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню зі здобувачами освіти Чернівецького фахового коледжу технологій та дизайну (далі – Положення) спрямоване на забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь–якого виду насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти, зокрема у віці до 18 років (далі – здобувачі освіти), створення у Чернівецькому фаховому коледжі технологій та дизайну (далі – Коледж) середовища, вільного від насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти, запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», а також з урахуванням: Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658; Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513; Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 585;

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 року за № 111/34394, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року № 961; Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 року за № 112/34395, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року № 961.

Положення також враховує вимоги інших нормативно-правових актів, що регулюють питання створення безпечного освітнього середовища, запобігання та протидії насильству, жорстокому поводженню з дітьми, булінгу (цькуванню), захисту прав та найкращих інтересів здобувачів освіти.

1.3. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу, працівників закладу освіти, інших осіб, залучених до освітнього процесу, а також осіб, які перебувають на території закладу освіти під час проведення освітніх, виховних, спортивних, культурних, просвітницьких та інших заходів, організованих закладом освіти.

1.4. Основною метою цього Положення є забезпечення реалізації права кожного здобувача освіти на безпечне освітнє середовище, захист його життя, здоров'я, честі, гідності та найкращих інтересів шляхом створення в закладі освіти цілісної системи запобігання та протидії насильству і жорстокому поводженню з дітьми.

1.5. Діяльність Коледжу у сфері запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми ґрунтується на принципах:

- верховенства права та дотримання прав людини;
- забезпечення найкращих інтересів здобувачів освіти;
- пріоритетності безпеки, життя і здоров'я здобувачів освіти;
- недискримінації, рівності та поваги до людської гідності;
- нульової толерантності до будь-яких проявів насильства;
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- міжвідомчої взаємодії та партнерства;
- розвитку соціального та емоційного інтелекту;
- гендерної рівності;
- своєчасності виявлення ризиків і реагування;
- участі дітей відповідно до їх віку та рівня розвитку у питаннях, що стосуються їхнього благополуччя.

1.6. Коледж забезпечує формування та функціонування системи запобігання насильству та жорстокому поводженню із здобувачами освіти, яка охоплює:

- створення безпечного освітнього середовища;
- здійснення профілактичної та просвітницької діяльності;
- виявлення факторів ризику та ознак можливого насильства;
- організацію взаємодії між учасниками освітнього процесу;

- співпрацю з батьками (іншими законними представниками) здобувачів освіти;
- взаємодію із суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері захисту прав дітей;
- моніторинг ефективності реалізації заходів щодо забезпечення безпечного освітнього середовища.

1.7. Реагування на повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, організація розгляду таких випадків, взаємодія учасників освітнього процесу та закладу освіти із суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері захисту прав дітей, здійснюються відповідно до законодавства України, Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, та окремого локального Порядку реагування, затвердженого керівником закладу освіти.

1.8. Це Положення є локальним нормативним актом закладу освіти, обов'язковим для виконання всіма працівниками, здобувачами освіти, а також іншими учасниками освітнього процесу в межах їхніх прав та обов'язків.

ІІ. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

2.1. Нормативно-правові засади

2.1.1. Діяльність Коледжу щодо запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню із здобувачами освіти здійснюється відповідно до Конституції України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, інших нормативно-правових актів, а також цього Положення.

2.1.2. Коледж забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту прав здобувачів освіти, створення безпечного, здорового та недискримінаційного освітнього середовища, у якому поважаються права, свободи та законні інтереси кожного учасника освітнього процесу.

2.1.3. Організація діяльності із запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з здобувачами освіти здійснюється на засадах міжвідомчої взаємодії, відповідальності всіх учасників освітнього процесу, своєчасного виявлення ризиків, пріоритетності профілактики та забезпечення найкращих інтересів дитини.

2.2. Основні терміни

2.2.1. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених законодавством України, зокрема законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Типовою програмою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658, Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року №1513, а

також нормативно-правовими актами у сфері запобігання та протидії булінгу (цькуванню).

2.2.2. Для цілей цього Положення застосовуються, зокрема, такі поняття:

– дитина – особа віком до 18 років (повноліття), якщо згідно із законом вона не набуває прав повнолітньої раніше;

– булінг (цькування) – термін вживається у значенні, визначеному законодавством України та Порядком реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року № 961;

– кривдник – учасник колективу, який вчинив насильство, зокрема булінг (цькування), стосовно іншого учасника колективу;

– постраждала особа – учасник колективу, стосовно якого вчинено насильство;

– свідок – особа, яка була очевидцем насильства або якій відомі будь-які обставини, що стосуються випадку насильства;

– учасники колективу – здобувачі освіти, працівники закладу освіти, інші особи, залучені до освітнього процесу.

– насильство щодо дитини – будь-які дії або бездіяльність стосовно дитини, що призводять або можуть призвести до заподіяння шкоди її життю, здоров’ю, фізичному, психічному, моральному, інтелектуальному чи соціальному розвитку;

– жорстоке поводження з дитиною – будь-яка форма фізичного, психологічного, сексуального, економічного насильства, недбалого або неналежного ставлення, експлуатації чи інших дій або бездіяльності щодо дитини, які порушують її права, створюють загрозу її життю, здоров'ю чи розвитку;

– безпечне освітнє середовище – сукупність умов у закладі освіти, що забезпечують захист життя, здоров’я, честі, гідності, прав і свобод учасників освітнього процесу, унеможливлюють прояви насильства, дискримінації, булінгу (цькування), жорстокого поводження та інших ризиків;

– найкращі інтереси дитини – дії та рішення, спрямовані на забезпечення умов для повноцінного життя, розвитку, навчання, виховання та захисту прав дитини відповідно до її віку, індивідуальних потреб і конкретних життєвих обставин;

– фактори ризику – обставини, умови або поведінкові прояви, що можуть свідчити про підвищену ймовірність вчинення насильства щодо дитини або виникнення загроз її безпеці.

2.2.3. Інші терміни, що використовуються у цьому Положенні, застосовуються у значеннях, визначених чинним законодавством України.

2.2.4. У разі внесення змін до законодавства України, якими змінюються або уточнюються визначення термінів, у цьому Положенні застосовуються відповідні визначення, встановлені чинними нормативно-правовими актами, без необхідності внесення змін до тексту Положення.

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

ІІІ. МЕТА, ПРИНЦИПИ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОЛЕДЖУ

3.1. Мета діяльності Коледжу

3.1.1. Метою діяльності Коледжу у сфері запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з здобувачами освіти є створення та підтримання безпечного, здорового й недискримінаційного освітнього середовища, у якому забезпечуються захист життя і здоров'я, повага до честі, гідності, прав і свобод кожного здобувача освіти, а також формування культури ненасильницької поведінки та взаємоповаги.

3.1.2. Коледж здійснює свою діяльність із пріоритетним урахуванням найкращих інтересів здобувачів освіти, забезпечуючи умови для її безпечного навчання, виховання, розвитку, соціалізації та самореалізації.

3.2. Основні принципи діяльності

3.2.1. Діяльність Коледжу у сфері запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми ґрунтується на принципах:

– пріоритету прав, свобод і найкращих інтересів дитини;

– забезпечення безпечного, здорового та безбар'єрного освітнього середовища;

– нульової толерантності до будь-яких проявів насильства, жорстокого поводження, дискримінації та булінгу (цькування);

– розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;

– гендерної рівності;

– участі учасників освітнього процесу у прийнятті рішень відповідно до законодавства та установчих документів закладу освіти;

– рівності прав і недискримінації незалежно від будь-яких ознак;

– поваги до честі, гідності та приватності кожної особи;

– партнерської взаємодії між учасниками освітнього процесу;

– своєчасного виявлення ризиків та їх попередження;

– доступності підтримки і допомоги дітям;

– конфіденційності під час роботи з інформацією про дитину;

– міжвідомчої взаємодії суб'єктів, які забезпечують захист прав дітей;

– відповідальності кожного учасника освітнього процесу за створення безпечного освітнього середовища;

– постійного вдосконалення системи запобігання насильству на основі моніторингу та оцінювання її ефективності.

3.3. Основні завдання Коледжу

3.3.1. Для досягнення мети, визначеної цим Положенням, Коледж забезпечує:

1. формування та реалізацію внутрішньої політики щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

2. створення умов, що сприяють фізичній, психологічній, соціальній та інформаційній безпеці учасників освітнього процесу;

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

3. здійснення системної профілактичної, просвітницької та виховної роботи щодо формування культури ненасильницького спілкування, взаємної поваги, толерантності, відповідальної поведінки та дотримання прав людини;

4. формування культури діалогу, ненасильницької та безконфліктної комунікації, розвиток соціально-емоційних навичок учасників освітнього процесу та залучення органів студентського самоврядування до реалізації превентивних заходів;

5. впровадження заходів із раннього виявлення факторів ризику виникнення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

6. проведення оцінювання безпечності освітнього середовища та визначення заходів щодо усунення виявлених ризиків;

7. забезпечення підвищення професійної компетентності педагогічних та інших працівників закладу освіти з питань захисту прав дитини, створення безпечного освітнього середовища та запобігання насильству;

8. інформування здобувачів освіти, їхніх батьків (інших законних представників) та працівників закладу освіти про права дітей, механізми отримання допомоги та способи повідомлення про випадки насильства;

9. забезпечення участі дітей у формуванні безпечного освітнього середовища відповідно до їхнього віку, рівня розвитку та індивідуальних можливостей;

10. розвиток партнерської взаємодії з батьками (іншими законними представниками), органами місцевого самоврядування, службою у справах дітей, органами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я, центрами соціальних служб та іншими суб'єктами міжвідомчої взаємодії;

11. здійснення моніторингу ефективності заходів щодо запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми і вдосконалення внутрішньої системи забезпечення безпечного освітнього середовища.

3.4. Основні напрями реалізації державної політики у Коледжі

3.4.1. Реалізація цього Положення здійснюється шляхом:

– планування та проведення комплексних профілактичних заходів;

– інтеграції питань безпеки, захисту прав дитини та ненасильницької поведінки в освітній процес;

– формування у здобувачів освіти компетентностей безпечної поведінки, мирного врегулювання конфліктів, емоційної саморегуляції та відповідального прийняття рішень;

– розвитку партнерських відносин між педагогічними працівниками, здобувачами освіти та батьками;

– заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного запобігання насильству;

– залучення органів студентського самоврядування до реалізації превентивних заходів;

– створення умов для своєчасного виявлення потреб здобувачів освіти, які можуть перебувати у складних життєвих обставинах або зазнати насильства;

– регулярного аналізу стану безпечності освітнього середовища та вдосконалення діяльності закладу освіти відповідно до результатів такого аналізу.

3.4.2. Заходи, передбачені цим Положенням, є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти та реалізуються у взаємозв'язку з іншими локальними нормативними актами Коледжу, річним планом роботи, планом заходів із запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми, а також Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

IV. СИСТЕМА ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ З ДІТЬМИ

4.1. В Коледжі функціонує система запобігання насильству та жорстокому поводженню з здобувачами освіти, яка є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти та спрямована на створення безпечного, здорового і недискримінаційного освітнього середовища.

4.2. Система запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми реалізується шляхом здійснення комплексу взаємопов'язаних організаційних, управлінських, освітніх, виховних, психологічних та інформаційно-просвітницьких заходів, що охоплюють усіх учасників освітнього процесу.

4.3. З метою запобігання насильству та жорстокому поводженню з здобувачами освіти у Коледжі забезпечується:

4.3.1. формування та реалізація внутрішньої політики щодо створення безпечного освітнього середовища;

4.3.2. планування та проведення заходів із формування культури ненасильницької поведінки, взаємоповаги, недискримінації, толерантності, відповідального ставлення до прав і свобод людини;

4.3.3. проведення просвітницької роботи зі здобувачами освіти, працівниками закладу освіти та батьками (іншими законними представниками) щодо попередження насильства, жорстокого поводження з дітьми, дискримінації, булінгу (цькування), кібербулінгу, домашнього насильства, гендерно зумовленого насильства та інших порушень прав дитини;

4.3.4. інтеграція питань безпечної поведінки, розвитку соціально-емоційних навичок, мирного врегулювання конфліктів, цифрової безпеки та захисту прав дитини в освітній процес;

4.3.5. організація підвищення професійної компетентності педагогічних та інших працівників закладу освіти з питань створення безпечного освітнього середовища, запобігання насильству та захисту прав дитини;

4.3.6. ознайомлення працівників Коледжу під час прийняття на роботу та в процесі професійної діяльності з вимогами законодавства, локальними нормативними актами закладу освіти та правилами професійної етики у сфері забезпечення безпеки дітей;

4.3.7. проведення оцінювання ризиків виникнення насильства та інших загроз безпеці здобувачів освіти, аналіз факторів ризику та планування заходів щодо їх усунення або мінімізації;

4.3.8. здійснення внутрішнього моніторингу стану безпечності освітнього середовища, аналіз ефективності профілактичних заходів і врахування його результатів під час планування роботи Коледжу;

4.3.9. забезпечення доступності інформації про права дитини, способи отримання допомоги, шляхи та способи повідомлення про можливі випадки насильства, жорстокого поводження з дітьми та інші загрози безпеці, у тому числі з можливістю анонімного повідомлення;

4.3.10. створення умов для участі здобувачів освіти та їхніх батьків (інших законних представників) у формуванні безпечного освітнього середовища, врахування їхніх пропозицій під час планування профілактичної роботи;

4.3.11. взаємодія із службою у справах дітей, органами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я, центрами соціальних служб, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами міжвідомчої взаємодії в межах їхніх повноважень.

4.4. З метою виявлення потенційних ризиків насильства та жорстокого поводження з здобувачами освіти, оцінювання стану безпечності освітнього середовища та визначення ефективності заходів із запобігання та протидії насильству у закладі освіти періодично проводиться анонімне опитування здобувачів освіти. Порядок проведення опитування, узагальнення та аналізу його результатів визначається закладом освіти. Форма анонімного опитування здобувачів освіти наведена у додатку 1 до цього Положення.

4.5. Профілактична діяльність оледжі здійснюється на плановій основі та передбачає проведення інформаційно-просвітницьких, виховних, навчальних, консультативних, психологічних та інших заходів, спрямованих на формування в учасників освітнього процесу навичок безпечної поведінки, ненасильницької комунікації, взаємної поваги, відповідального ставлення до власної безпеки та безпеки інших осіб.

4.6. Коледж забезпечує відкритість та доступність інформації щодо організації роботи із запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному вебсайті Коледжу, інформаційних стендах, в електронних інформаційних ресурсах Коледжу та іншими способами, визначеними законодавством.

4.7. Реагування на повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, організація взаємодії із суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері захисту прав дітей, розгляд повідомлень, надання допомоги постраждалим особам та документування відповідних заходів здійснюються відповідно до законодавства України, Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, та локального Порядку реагування, затвердженого директором коледжу, Порядку реагування на випадки булінгу (цькуванню) затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року № 961 та локального Порядку реагування, затвердженого директором коледжу. Форми взаємодії та подальших дій наведені у додатку 2-3 до цього Положення.

V. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ЩОДО СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

5.1. Створення безпечного освітнього середовища є одним із пріоритетних напрямів діяльності Коледжу. Безпечне освітнє середовище забезпечується шляхом створення належних умов для фізичної, психологічної, соціальної та інформаційної безпеки здобувачів освіти, поваги до їхньої честі та гідності, прав і законних інтересів.

5.2. Директор Коледжу організовує роботу щодо створення безпечного освітнього середовища, забезпечує виконання вимог законодавства та локальних актів закладу освіти, визначає відповідальних осіб, створює необхідні організаційні умови для здійснення профілактичної роботи та контролює її результативність.

5.3. Директор Коледжу організовує реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми відповідно до законодавства України, Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, та локального Порядку реагування, затвердженого директором коледжу, Порядку реагування на випадки булінгу (цькуванню) затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року №961 та локального Порядку реагування, затвердженого директором коледжу.

5.4. У оледжі формуються відносини, засновані на взаємній повазі, довірі, партнерстві та відповідальності. Не допускаються приниження честі та гідності здобувачів освіти, дискримінація, погрози, залякування, образлива або принизлива поведінка, застосування фізичного покарання чи інших форм насильницького впливу.

5.5. Під час добору та прийняття на роботу працівників Коледжу враховуються вимоги законодавства щодо забезпечення безпеки дітей та ризики, пов’язані з можливістю насильства або жорстокого поводження з дітьми. Працівники Коледжу ознайомлюються з цим Положенням, правилами професійної етики та іншими локальними актами з питань захисту прав і безпеки дітей.

5.6. У Коледжі створюються умови для психологічної безпеки дітей, розвитку навичок конструктивного спілкування, емоційної саморегуляції, мирного розв’язання конфліктів та ненасильницької взаємодії. Здобувачам освіти забезпечується можливість отримати психологічну та соціально-педагогічну підтримку відповідно до їхніх потреб.

5.7. Коледж враховує думку здобувачів освіти у питаннях, що стосуються їхньої безпеки та психологічного комфорту, відповідно до віку, рівня розвитку та індивідуальних можливостей дітей. До визначення проблемних питань та вдосконалення безпечного освітнього середовища можуть залучатися органи студентського самоврядування.

5.8. Батьки (інші законні представники) здобувачів освіти залучаються до формування безпечного освітнього середовища шляхом інформування,

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

консультування, участі у просвітницьких заходах та обговоренні питань, пов’язаних із безпекою, благополуччям і захистом прав дітей.

5.9. Коледж забезпечує доступність інформації про права дитини, способи отримання допомоги та можливість повідомлення про можливі випадки насильства, жорстокого поводження з дітьми, а також інші загрози життю, здоров’ю чи безпеці. Інформація про способи та шляхи повідомлення розміщується у доступних для здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу місцях, на офіційному вебсайті закладу освіти та, за потреби, в інших інформаційних ресурсах.

5.10. Під час використання інформаційно-комунікаційних технологій та організації освітньої діяльності в цифровому середовищі Коледж вживає заходів щодо забезпечення цифрової безпеки дітей, захисту їхніх персональних даних, недопущення кібербулінгу, поширення шкідливого або принизливого контенту та інших загроз, пов’язаних із використанням цифрових технологій.

5.11. Коледж співпрацює із засновником, службою у справах дітей, органами Національної поліції України, органами та установами системи соціального захисту, закладами охорони здоров’я та іншими суб’єктами, до компетенції яких належить захист прав та безпеки дітей.

5.12. У разі отримання інформації про можливий випадок насильства або жорстокого поводження із здобувачем освіти працівники Коледжу діють відповідно до законодавства України, Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, та локального Порядку реагування, затвердженого директором коледжу, Порядку реагування на випадки булінгу (цькуванню) затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року № 961 та локального Порядку реагування, затвердженого директором Коледжу.

VI. ПРАВА ТА ОБОВ’ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГОПРОЦЕСУ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ ІЗ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

6.1. Усі учасники освітнього процесу мають право на безпечне, здорове та недискримінаційне освітнє середовище, захист від будь-яких форм насильства та жорстокого поводження, повагу до честі й гідності, а також на отримання необхідної інформації та допомоги у випадках, передбачених законодавством.

6.2. Здобувачі освіти мають право:

1. на повагу до своєї честі, гідності, прав і законних інтересів;

2. на захист від фізичного, психологічного, сексуального та економічного насильства, жорстокого поводження, експлуатації, дискримінації та інших форм порушення їхніх прав;

3. на безпечні умови навчання, перебування та участі в заходах, організованих Коледжем;

4. вільно висловлювати свою думку з питань, що стосуються їхнього життя, навчання та безпеки, з урахуванням віку та рівня розвитку;

5. звертатися до працівників Коледжу та інших уповноважених суб'єктів за допомогою та підтримкою;

6. отримувати психологічну, соціально-педагогічну та іншу необхідну підтримку відповідно до законодавства;

7. отримувати доступну та зрозумілу інформацію про свої права, способи отримання допомоги та механізми захисту від насильства.

6.3. Здобувачі освіти зобов'язані:

1. поважати права, честь і гідність інших учасників освітнього процесу;

2. дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, правил поведінки здобувачів освіти та інших локальних актів Коледжу;

3. не допускати насильства, жорстокого поводження, булінгу (цькування), дискримінації, погроз, приниження чи іншої поведінки, що може завдати шкоди іншій особі;

4. дбати про власну безпеку та безпеку інших учасників освітнього процесу;

5. повідомляти працівників Коледжу про обставини, які створюють загрозу життю, здоров'ю або безпеці здобувача освіти чи іншого учасника освітнього процесу.

6.4. Педагогічні та інші працівники закладу освіти мають право:

1. на безпечні та належні умови праці;

2. на повагу до їхньої честі та гідності;

3. на отримання необхідної інформації, консультацій та методичної підтримки з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;

4. на участь у навчанні та підвищенні професійної компетентності з питань створення безпечного освітнього середовища, захисту прав дитини та запобігання насильству;

5. на захист своїх прав та законних інтересів у разі виникнення конфліктних ситуацій або загроз їхній безпеці.

6.5. Педагогічні та інші працівники закладу освіти зобов'язані:

1. дотримуватися вимог законодавства у сфері захисту прав дитини та цього Положення;

2. поважати честь, гідність, права та законні інтереси здобувачів освіти;

3. створювати під час освітнього процесу атмосферу довіри, взаємоповаги та психологічної безпеки;

4. не допускати фізичного, психологічного, сексуального чи економічного насильства, жорстокого поводження, дискримінації, приниження, погроз та інших форм поведінки, що порушують права здобувачів освіти;

5. дотримуватися правил професійної етики та встановлених законодавством вимог щодо професійної діяльності;

6. проходити навчання та підвищувати компетентність з питань безпеки дітей, запобігання насильству та захисту прав дитини;

7. у разі виявлення обставин або ознак, які можуть свідчити про можливий випадок насильства або жорстокого поводження з дитиною, діяти відповідно до законодавства України, Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, та Порядку реагування, затвердженого директором Коледжу;

8. у разі виявлення обставин, які можуть свідчити про загрозу життю, здоров'ю або безпеці здобувачів освіти, діяти відповідно до законодавства та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

6.6. Директор Коледжу має право:

1. вимагати від працівників та інших учасників освітнього процесу дотримання вимог законодавства, цього Положення та інших локальних актів Коледжу;

2. вживати в межах своїх повноважень заходів щодо створення безпечного освітнього середовища;

3. залучати працівників та відповідних фахівців до проведення профілактичної, інформаційно-просвітницької та консультативної роботи;

4. звертатися до органів та установ, уповноважених здійснювати захист прав дітей, з питань, що належать до їхньої компетенції.

6.7. Директор Коледжу зобов'язаний:

1. забезпечувати створення та функціонування безпечного освітнього середовища;

2. організовувати виконання заходів, передбачених цим Положенням та іншими локальними актами Коледжу;

3. забезпечувати ознайомлення працівників із вимогами законодавства та локальними документами з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з здобувачами освіти;

4. створювати умови для навчання працівників та підвищення їхньої компетентності з питань захисту прав і безпеки здобувачів освіти;

5. забезпечувати доступність інформації про права дитини, способи отримання допомоги та механізми захисту від насильства;

6. забезпечувати взаємодію Коледжу із суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері захисту прав дітей, відповідно до законодавства;

7. забезпечувати дотримання вимог щодо конфіденційності та захисту персональних даних під час роботи з інформацією про дітей.

6.8. Батьки (інші законні представники) здобувачів освіти мають право:

1. отримувати інформацію про умови забезпечення безпеки здобувачів освіти у Коледжі;

2. отримувати інформацію про права дитини та доступні механізми отримання допомоги;

3. звертатися до Коледжу та інших уповноважених суб'єктів із питань захисту прав та безпеки дитини;

4. брати участь у заходах та обговоренні питань, пов'язаних із формуванням безпечного освітнього середовища;

5. отримувати необхідну консультативну та інформаційну підтримку в межах компетенції Коледжу.

6.9. Батьки (інші законні представники) здобувачів освіти зобов'язані:

1. поважати права, честь і гідність здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;

2. сприяти формуванню у здобувача освіти навичок безпечної та ненасильницької поведінки;

3. не допускати насильства, жорстокого поводження, приниження, дискримінації та інших форм порушення прав дитини;

4. співпрацювати із Коледжем з питань забезпечення безпеки та благополуччя здобувачів освіти;

5. повідомляти Коледж або відповідних суб'єктів про відомі їм обставини, що можуть становити загрозу життю, здоров'ю чи безпеці здобувачів освіти.

6.10. Усі учасники освітнього процесу несуть відповідальність за дотримання вимог законодавства щодо захисту прав та безпеки дітей відповідно до законодавства України.

6.11. Реалізація прав та виконання обов'язків учасниками освітнього процесу не може обмежувати права інших осіб або використовуватися для приховування фактів насильства, жорстокого поводження чи інших порушень прав дитини.

VII. ІНФОРМУВАННЯ, НАВЧАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ОБІЗНАНОСТІ

7.1. Коледж забезпечує систематичне інформування та підвищення обізнаності учасників освітнього процесу з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми, захисту прав дитини, створення безпечного освітнього середовища та отримання необхідної допомоги.

7.2. Інформування учасників освітнього процесу здійснюється з урахуванням їхнього віку, професійних обов'язків, індивідуальних потреб та рівня обізнаності і передбачає ознайомлення з:

1. правами дитини та способами їх захисту;

2. формами та проявами насильства і жорстокого поводження з дітьми, їхніми ознаками та можливими наслідками;

3. правилами безпечної та ненасильницької поведінки;

4. способами звернення по допомогу та повідомлення про обставини, що можуть становити загрозу життю, здоров'ю чи безпеці дитини;

5. діяльністю Коледжу щодо запобігання насильству та забезпечення безпечного освітнього середовища.

7.3. Інформація з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми доводиться до відома учасників освітнього процесу через офіційний вебсайт Коледжу, інформаційні стенди, пам'ятки, тематичні матеріали, батьківські зустрічі, виховні та просвітницькі заходи, консультації та інші форми роботи.

7.4. Підвищення обізнаності здобувачів освіти здійснюється під час освітнього процесу та в позаурочній діяльності і спрямовується на формування:

– навичок безпечної поведінки;

– уміння розпізнавати небезпечні ситуації та звертатися по допомогу;

– навичок ненасильницького спілкування та конструктивного розв’язання конфліктів;

– поваги до особистих меж, прав, честі та гідності інших осіб;

– навичок безпечної поведінки в цифровому середовищі.

7.5. Просвітницька робота з батьками (іншими законними представниками) проводиться з питань захисту прав здобувачів освіти, запобігання насильству та жорстокому поводженню, розпізнавання можливих ознак небезпеки, формування безпечної поведінки дітей та взаємодії із Коледжем у питаннях забезпечення їхнього благополуччя.

7.6. Педагогічні та інші працівники Коледжу проходять навчання та підвищують професійну компетентність з питань:

1. захисту прав та інтересів здобувачів освіти;

2. запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;

3. розпізнавання ознак насильства та факторів ризику;

4. створення безпечного та психологічно комфортного освітнього середовища;

5. ненасильницької комунікації та конструктивного врегулювання конфліктів;

6. цифрової безпеки дітей;

7. порядку дій у разі виявлення або отримання інформації про можливий випадок насильства відповідно до законодавства України, Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, та Порядку реагування, затвердженого директором Коледжу.

7.7. Працівники, які вперше прийняті на роботу до Коледжу, ознайомлюються з вимогами законодавства України, цим Положенням, Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, Порядком реагування, затвердженим директором Коледжу, правилами професійної етики та іншими документами Коледжу з питань забезпечення безпеки та захисту прав дітей.

7.8. Навчання та підвищення професійної компетентності працівників здійснюються відповідно до потреб закладу освіти, результатів оцінювання ризиків, внутрішнього моніторингу безпечності освітнього середовища та виявлених проблемних питань.

7.9. Під час організації навчання та просвітницьких заходів використовуються форми і методи, що відповідають віку, потребам та можливостям учасників освітнього процесу, зокрема тематичні заняття, тренінги, практичні вправи, консультації, дискусії, інформаційні кампанії та інші заходи.

7.10. Відомості про проведені заходи з інформування, навчання та підвищення обізнаності учасників освітнього процесу враховуються під час аналізу ефективності системи запобігання насильству та планування подальшої роботи Коледжу.

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

VIII. Моніторинг, оцінювання ефективності та перегляд Положення

8.1. У Коледжі здійснюється систематичний моніторинг стану безпечності освітнього середовища та ефективності заходів із запобігання насильству та жорстокому поводженню з здобувачами освіти.

8.2. Моніторинг спрямовується на:

1. визначення стану безпечності та психологічного комфорту освітнього середовища;
2. виявлення чинників, які можуть створювати ризики для безпеки та благополуччя здобувачів освіти;
3. оцінювання результативності профілактичних та просвітницьких заходів;
4. визначення потреби у додаткових заходах для запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
5. удосконалення організації роботи Коледжу у сфері захисту прав та безпеки дітей.

8.3. Моніторинг та оцінювання можуть здійснюватися шляхом:

– аналізу результатів анкетування та опитування учасників освітнього процесу;

– спостереження за освітнім середовищем та взаємодією його учасників;

– аналізу звернень, пропозицій та іншої інформації, що стосується безпеки здобувачів освіти;

– аналізу результатів профілактичної, просвітницької та психологічної роботи;

– вивчення рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо запобігання насильству та способів отримання допомоги;

– аналізу виконання заходів, передбачених річним планом роботи закладу освіти та іншими локальними документами.

8.4. Під час проведення моніторингу забезпечуються об’єктивність, конфіденційність отриманої інформації, недопущення дискримінації та дотримання прав і законних інтересів учасників освітнього процесу.

8.5. Результати моніторингу та оцінювання використовуються для:

1. визначення пріоритетних напрямів подальшої профілактичної роботи;
2. коригування заходів із запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
3. планування навчання та підвищення обізнаності працівників, здобувачів освіти та батьків (інших законних представників);
4. удосконалення безпечного освітнього середовища;
5. підготовки пропозицій щодо внесення змін до локальних нормативних актів Коледжу.

8.6. Загальну організацію моніторингу та оцінювання ефективності системи запобігання насильству забезпечує директор Коледжу. До проведення окремих заходів моніторингу можуть залучатися педагогічні працівники,

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

психологічна служба, інші працівники Коледжу, представники студентського самоврядування та батьківської громадськості відповідно до їхніх повноважень.

8.7. Результати моніторингу та оцінювання ефективності системи запобігання насильству розглядаються директором та, за потреби, на засіданнях педагогічної ради, нарадах керівників структурних підрозділів та кураторів академічних груп, інших колегіальних або робочих заходах відповідно до компетенції.

8.8. Положення переглядається у разі:

1. зміни законодавства у сфері захисту прав та безпеки дітей;
2. прийняття нових нормативно-правових актів, що впливають на організацію роботи закладу освіти у сфері запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
3. виявлення за результатами моніторингу положень, які потребують уточнення або вдосконалення;
4. зміни організаційних умов діяльності Коледжу, що впливають на забезпечення безпеки дітей;
5. виявлення практичної необхідності внесення змін до Положення.

8.9. Пропозиції щодо внесення змін до Положення можуть подавати директор Коледжу, педагогічні та інші працівники, органи студентського самоврядування, батьки (інші законні представники) здобувачів освіти та інші учасники освітнього процесу в межах їхньої компетенції.

8.10. Зміни до цього Положення затверджуються в установленому законодавством та локальними актами Коледжу порядку.

8.11. Чинна редакція Положення та внесені до нього зміни доводяться до відома працівників Коледжу та інших учасників освітнього процесу в частині, що їх стосується.

IX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Це Положення набирає чинності з дня його затвердження педагогічною радою Коледжу.

9.2. Вимоги цього Положення є обов’язковими для працівників Коледжу та враховуються всіма учасниками освітнього процесу в межах їхніх прав, обов’язків і повноважень під час організації та здійснення освітнього процесу, виховної роботи, проведення заходів та іншої діяльності Коледжу.

9.3. Працівники Коледжу ознайомлюються з цим Положенням під підпис або в інший спосіб, що дає змогу підтвердити факт ознайомлення. Інші учасники освітнього процесу інформуються про положення цього документа в частині, що стосується їхніх прав, обов’язків та участі у створенні безпечного освітнього середовища.

9.4. Положення підлягає перегляду та оновленню відповідно до змін законодавства, результатів моніторингу безпечності освітнього середовища та практики його застосування.

9.5. У разі зміни законодавства норми цього Положення застосовуються в частині, що не суперечить відповідним нормативно-правовим актам, до внесення необхідних змін до Положення.

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

9.6. Порядок реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми є окремим локальним нормативним актом Коледжу та застосовується у випадках і порядку, визначених законодавством України.

Заступник директора з виховної роботи Вікторія ЛАГОТЮК

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

Додаток 1 до Положення

ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо здобувача освіти у віці до 18 років

_____
(найменування закладу освіти)

Дата події або виявлення: _____ _____ 20____ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище _____

ім’я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

□ дитина з інвалідністю;

□ дитина-сирота;

□ дитина, позбавлена батьківського піклування;

□ інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім’я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації: _____

(зазначити максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

_____

_____.

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

□ тілесні ушкодження;

□ страх, уникання контакту;

□ розповіді про образи/тиск;

□ інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

□ поінформовано відповідальну особу закладу;

□ поінформовано батьків/інших законних представників;

□ поінформовано службу у справах дітей;

□ поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;

□ інше: _____.

_____ _____

(підпис особи, яка заповнює первинне повідомлення) (дата)

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

Додаток 2
до Положення

ТИПОВА ФОРМА
реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки)

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім’я здобувача освіти	Тип ситуації*	Заходи реагування	Результат**	Підпис відповідальної особи

*Зазначається факт про фізичне/психологічне насильство/булінг/спробу втечі/інше.
**Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

Додаток 3 до Положення

ТИПОВА АНКЕТА

анонімного опитування для здобувачів освіти у віці до 18 років*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

□ так, завжди;

□ інколи;

□ ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

□ з повагою;

□ байдуже;

□ іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників (закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми), інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

□ так;

□ ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

□ так;

□ ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше? (відкрите поле)

_____

_____

_____

_____.

_____

*Анкета заповнюється здобувачем освіти у доступному форматі.

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

Додаток 4 до Положення

ПРОТОКОЛ №_____
засідання комісії з розгляду випадків
насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

_____
(найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжного центру, дитячого та молодіжного громадського об'єднання, іншого громадського об'єднання, що є суб'єктом молодіжної роботи, у колективі якого перебувають діти/який контактує з дітьми (незалежно від типу і форми власності) (далі — суб'єкт)

___ _____ 20___ р. Час: ___ год ___ хв.

Підстава: _____
(від кого і коли надійшло повідомлення про випадок насильства та/або жорстокого поводження з дітьми)

_____
(стислий зміст повідомлення)

_____
_____

Присутні:

члени комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ №____:

_____
_____
_____

інші особи (_____ осіб):

_____
_____
_____

СЛУХАЛИ:

Затвердження Порядку денного засідання

_____
_____
_____

Розгляд питань Порядку денного засідання*

_____
_____
_____

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну

Ухвалили рішення* про:

потреби осіб, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поводження (далі — сторони насильства та/або жорстокого поводження з дитиною), в соціальних та психолого-педагогічних послугах, рекомендації щодо добровільного проходження особами, які вчинили насильство та жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства та/або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб _____

(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

_____;

заходи для усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дітьми _____

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

_____;

заходи впливу щодо сторін насильства та/або жорстокого поводження з дітьми _____

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

_____

_____;

рекомендації для працівників суб'єкта щодо заходів із сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною

_____

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

_____;

рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження

_____

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

_____.

Голова комісії _____

(власне ім'я, прізвище)

Секретар комісії _____

(власне ім'я, прізвище)

_____

* Розділ доповнюється окремими сторінками.

© Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну